

[Hilmar Baunsgaard.]

Den situation, der nu er opstået ved den engelske beslutning om at søge forhandlingerne med fællesmarkedet genoptaget, er også blevet dramatiseret. Indtil nu er det forståeligt nok tilhængere af dansk medlemskab af fællesmarkedet, der over-spiller situationen. Den danske befolkning må i denne tid gå rundt med en fornemmelse af, at vi i løbet af nogle få uger er tilsluttet fællesmarkedet, ligesom befolkningen, vel ikke mindst landbefolkningen, må tro, at dermed er vi også nået ind i det forjættede rige.

Jeg er klar over, at det kan være en utaknemlig rolle at være den, der forsøger at slå koldt vand i blodet. Man kan let komme til at virke som lyslukker. Jeg ønsker ikke i denne sag at slukke noget lys, der kan brænde. På den anden side er det klart, at ikke alle udsigter er så lyse, som nogle har villet fremstille dem. For det første synes det nødvendigt at slå fast, at den engelske beslutning om at søge forhandlingerne genoptaget intet som helst siger om Englands faktiske muligheder for at blive medlem. Den afgørelse er fællesmarkedets og ikke Englands. Dernæst må det understreges, at hvis Englands ansøgning denne gang imødekommes, så forestår der lange, formentlig meget lange, forhandlinger. Det forekommer vel mere sandsynligt, at optagelsesåret i givet fald bliver 1970, end at det skulle blive 1968.

Nogle vil formentlig finde en sådan vurdering pessimistisk, og jeg skal derfor forsøge at begrunde den. Problemerne omkring den engelske optagelse knytter sig først og fremmest til de eksisterende vanskeligheder i forholdet mellem Frankrig og England. Det førte, som alle ved, til det franske veto i 1963. For nogle uger siden sivede et referat ud af en tale, den engelske udenrigsminister, George Brown, havde holdt til nogle labourfolk. Ifølge dette referat skulle Brown have udtalt, at Frankrig ikke én gang til ville have styrke til at nedlægge veto. En sådan udtalelse kan næppe anses som gavnlig for en bedring af det engelsk-franske forhold. Det er jo en offentlig europæisk hemmelighed, at en personlig forfængelighed hos den franske præsident i disse år ofte er bestemmende for den franske udenrigspolitik. Den engelske udenrigsmini-

sters ord vil derfor ikke — forudsat et oprigtigt ønske om at få sin ansøgning imødekommet — være at indrangere i rækken af de engelske diplomatiske gerninger, som med rette har givet England udenrigspolitisk ry. Det hjælper i den forbindelse kun lidt, at udtalelsen formentlig ikke var tiltænkt offentliggørelse. Til trods for dette er det muligt, at George Brown får ret i, at Frankrig ikke én gang til nedlægger veto.

Veto er jo imidlertid ikke den eneste form, Frankrig kan tage i anvendelse, hvis man fortsat skulle være imod engelsk medlemskab. Langt snarere forekommer det sandsynligt, at diskussionen vil vise sig at være et velegnet instrument. Og diskuteres kan der i årevis. Skulle det så på et eller andet tidspunkt vise sig vanskeligt at holde liv i diskussionen omkring de rent tekniske problemer i forholdet til England, så kan den associeringsordning for England, der allerede er antydnet fra fransk side, blive fremlagt som udtryk for fransk venlighed.

I øvrigt er det jo åbenbart, at allerede de problemer, England selv har fremhævet som de væsentlige, vil være vanskeligt indpasselige i fællesmarkedet, som det nu ser ud. Overgangsordninger for landbrugstilpasningen er et forhold med ret vide økonomiske perspektiver. Det engelske bidrag til finansieringen af den fælles landbrugspolitik er vel en af de ting, der i givet fald af fællesmarkedet kunne anses for at være et plus. Jo længere det skal udstrækkes, jo mere forskydes interessen. Måske var det — og lad det være sagt som en indskudt bemærkning — klogt, om de mest ivrige fællesmarkeds fortalere herhjemme gjorde sig klart, at tidspunktet for vor opnåelse af fællesmarkedets landbrugsfordele kan hænge sammen med tidspunktet for Englands fulde landbrugsforpligtelse.

Det andet af Englands væsentligste punkter er forholdet til Commonwealth. Hvordan kan Englands løfte om at sikre Commonwealths interesser i givet fald opfyldes? Her kommer landbrugspolitikken igen ind i billedet, idet de meget betydelige engelske fødevarer hos en række Commonwealth-lande er af livsvigtig interesse for disse lande. Men ikke mindst kommer forholdet til fællesmarkedets egne associerede udviklingsområder ind. Det forekommer usandsynligt, at England skulle acceptere store